

Bijlage 3: Productenboek MLO

Wmo nieuwe taken 2018

---

1 Inhoud

1	Inleiding	3
2	Doel van de inzet van ondersteuning door gecontracteerde aanbieders.....	3
3	Resultaten	3
4	Algemene omschrijving Begeleiding	6
5	Opleidingsniveau en competenties van hulpverleners	7
6	Verschillende Uitvoeringsvarianten Oost en West	8
7	Productomschrijvingen Midden-Limburg Oost.....	9
7.1	Individuele Begeleiding	9
7.2	Begeleiding in Groepsverband	10
7.3	Vervoer, horend bij Begeleiding in Groepsverband	12
7.4	Kortdurend Verblijf.....	12
8	Overzicht Producten en eenheden.....	15

2 Inleiding

Dit producten en dienstenboek is onderdeel van het uitvoeringscontract Wmo Midden-Limburg Oost en bevat een beschrijving van de producten en diensten die in 2018 door de gemeenten worden ingekocht. Deze producten en diensten zijn in dit overzicht naar de huidige stand van zaken beschreven en vormen de basis waarop aanbieders op de uitvoeringsovereenkomst kunnen inschrijven. Voortschrijdend inzicht kan ertoe leiden dat in de loop van 2018 de behoefte ontstaat de beschrijvingen op onderdelen aan te scherpen. Indien dat het geval is zal dat in alle gevallen via de ontwikkeltafel Wmo plaatsvinden.

3 Doel van de inzet van ondersteuning door gecontracteerde aanbieders

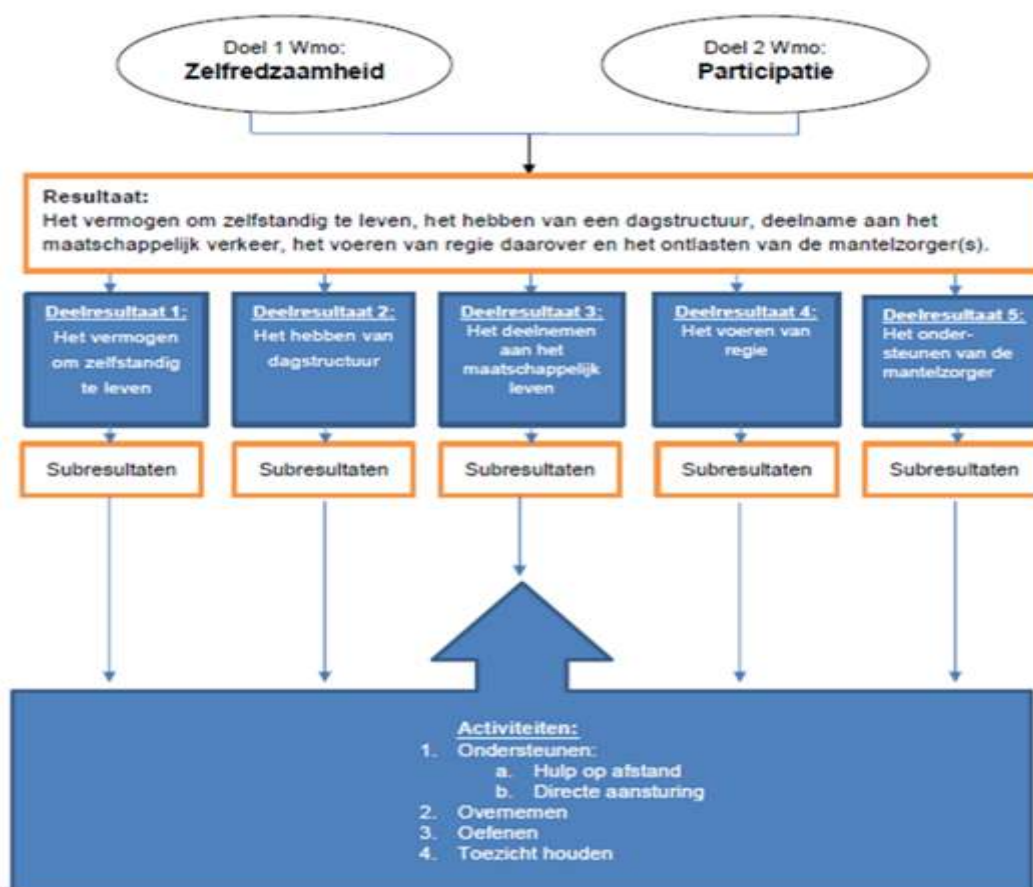
Begeleiding onder de Wmo 2015 is altijd gericht op het ondersteunen en verbeteren van zelfredzaamheid en participatie. Inzet van professionele Begeleiding, geleverd door professionele aanbieders, moet leiden tot bevordering en/of behoud van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt, om op die manier het zelfstandig leven en het deelnemen aan maatschappelijke verkeer met zoveel mogelijk eigen regie mogelijk te maken. De inzet van een product of dienst moet dus in alle gevallen leiden tot een op cliëntniveau meetbaar resultaat.

Vanaf 2018 zal de inzet van ondersteuning specifiek gericht zijn op het behalen van een vooraf omschreven resultaat. Daarom zullen er vanaf 1 januari 2018 niet alleen producten en diensten worden toegekend maar zullen ook de resultaten die bijdragen aan deze hoofddoelen worden geformuleerd.

4 Resultaten

De te behalen resultaten zullen door de toegangsm medewerkers van de gemeenten samen met de cliënt bepaald worden en aan de aanbieder worden gecommuniceerd bij de opdracht tot levering (Ondersteuningsplan en/of Zorgtoewijzingsbericht IWmo 301). Voor Wmo zijn, als ondersteuning voor het bepalen van het resultaat, generieke resultaten beschreven en uitgewerkt tot sub resultaten. De samenhang tussen de hoofddoelen zelfredzaamheid en participatie en de generieke resultaten is in onderstaand schema weergegeven.

Sturen op resultaten in de toegang Wmo

Om de beschreven resultaten te kunnen bereiken worden producten of diensten van aanbieders ingezet. Deze producten of diensten bestaan uit activiteiten die bijdragen aan het resultaat. We onderscheiden 4 groepen van activiteiten. Bij het vaststellen van de indicaties zullen gemeenten per resultaat op cliëntniveau het type activiteiten inschatten. De 4 groepen van activiteiten zijn:

Activiteit	Beschrijving
1 Ondersteunen	Cliënt kan activiteiten en/of handelingen zelf verrichten mits daartoe geïnstrueerd en gesteund (door een hulpverlener).
a. Hulp op afstand	De ondersteuning vindt plaats vanaf een andere locatie.
b. Directe aansturing	De ondersteuning vindt plaats in de nabijheid van cliënt.
2 Overnemen	Client kan activiteiten en/of handelingen niet zelf verrichten. De hulpverlener moet deze activiteiten en/of handelingen overnemen
3 Oefenen	Cliënt kan activiteiten en/of handelingen in beginsel zelf verrichten maar heeft hulp nodig bij het oefenen van vaardigheden en/of gedragingen. De hulpverlener instrueert en oefent deze met de cliënt
4 Toezicht houden	Cliënt kan activiteiten en/of handelingen zelf verrichten maar er dient toezicht aanwezig te zijn om zo nodig corrigerend te kunnen optreden. Dit toezicht kan ook gerelateerd zijn aan de veiligheid van cliënt.

De resultaten zijn in de volgende tabel weergegeven.

Generieke resultaten op cliëntniveau	
1	Het vermogen om zelfstandig te leven
1.1	Cliënt kan zelfstandig wonen
1.2	Cliënt kan randvoorwaarden regelen om zelfstandig te wonen
1.3	Cliënt kan voorzien in primaire levensbehoeften
1.4	Cliënt kan zelfstandig een huishouden voeren
1.5	Cliënt kan zijn financiële situatie op orde brengen
1.6	Cliënt kan zijn financiële situatie stabiel houden
1.7	Cliënt kan de administratie bijhouden
1.8	Cliënt kan iets kopen/betalen
1.9	Cliënt kan gezond leven en hier ook naar handelen
1.10	Cliënt heeft zicht op zijn lichamelijke/medische toestand en kan omgaan met zijn/haar chronisch medische aandoening
1.11	Cliënt heeft controle over zijn /haar lichamelijke/medische/psychische toestand
1.12	Cliënt kan zichzelf verzorgen
2	Het deelnemen aan het maatschappelijk leven
2.1	Cliënt heeft een voor zichzelf gewenst/voldoende sociaal netwerk
2.2	Cliënt kan sociale contacten onderhouden
2.3	Cliënt kan zichzelf verplaatsen/vervoeren
2.4	Cliënt kan sociale vaardigheden toepassen
2.5	Cliënt kan deelnemen aan georganiseerde activiteiten
2.6	Cliënt kan gesprekken voeren met instanties
3	Het hebben van dagstructuur
3.1	Cliënt heeft een regelmatige dagstructuur en dagritme
3.2	Cliënt kan een (week)planning maken
3.3	Cliënt heeft een zinvolle dagbesteding
4	Het voeren van regie (in combinatie met andere subresultaten)
4.1	Cliënt heeft en houdt eigen regie en autonomie
4.2	Cliënt herkent problemen en kan hierop reageren
4.3	Cliënt kan vaardigheden toepassen
4.4	Cliënt kan besluiten nemen en de gevolgen daarvan wegen
4.5	Cliënt kan initiatief nemen
4.6	Cliënt kan zich aan regels en afspraken houden
5	Het ontlasten van de mantelzorger
5.1	Mantelzorger is in staat mantelzorg vol te houden
5.2	Het voorkomen van klachten ten gevolge van overbelasting

De toepasselijke resultaten worden op cliëntniveau aangegeven waarbij bij indicatiestelling wordt ingeschat of verbetering, stabiliteit of achteruitgang wordt verwacht. Tevens wordt aangegeven welke activiteitengroep bij het resultaat van toepassing is en binnen welke termijn het resultaat wordt verwacht. De resultaten zullen ook centraal staan in de (periodieke) evaluaties tussen gemeente, cliënt en aanbieder. Hierbij wordt per resultaat inzichtelijk gemaakt of, en in welke mate deze behaald zijn en, indien afwijkend van de verwachting, wat daarvan de reden is.

5 Algemene omschrijving Begeleiding

Bij zelfredzaamheid en participatie in relatie tot de functie begeleiding gaat het om de lichamelijke, cognitieve, psychische en psycho-sociale mogelijkheden die de cliënt in staat stelt om binnen zijn persoonlijke levenssfeer te functioneren. Hierbij kan gedacht worden aan hulp bij het aanbrengen en versterken van structuur, hulp bij het voeren en versterken van regie, het verbeteren van sociale vaardigheden, het bieden van ondersteuning bij (het aanleren van) praktische vaardigheden en het bieden van toezicht. De begeleiding kan zich richten op problemen in de sfeer van sociale redzaamheid, bewegen en verplaatsen, psychisch functioneren, geheugen en oriëntatie. Er kan ook sprake zijn van probleemgedrag. Begeleiding kan zich ook richten op ontlasting van de mantelzorg als dit ten goede komt aan de betreffende cliënt en leidt tot versterking en/of in stand houding van de mantelzorg. In dat geval is sprake van respijtzorg.

Begeleiding kan bestaan uit op één persoon gerichte activiteiten (individuele begeleiding) of activiteiten die doorgaans in groepsverband worden georganiseerd (begeleiding groep) zoals bijvoorbeeld dagbesteding. Of de ondersteuning aan de cliënt moet plaatsvinden in de vorm van individuele- of groepsbegeleiding hangt af van de afweging welke uitvoeringsvorm het meest doelmatig is. Inhoudelijk is er geen verschil tussen de twee leveringsvormen. Begeleiding in groepsverband is voorliggend op individuele begeleiding als hetzelfde doel wordt beoogd en er geen contra-indicaties bestaan tegen het functioneren in een groep.

Algemene richtinggevende uitgangspunten zijn dat:

- Wanneer de Begeleiding gericht is op het bieden van dagstructuur is Begeleiding groep de aangewezen leveringsvorm van Begeleiding .
- Wanneer de Begeleiding gericht is op het één of meerdere keren per week bieden van hulp bij het doornemen van de dag- of weekstructuur en de ondersteuning niet gericht is op het daadwerkelijk bieden van die dagstructuur is individuele begeleiding de meest aangewezen leveringsvorm.
- Wanneer er sprake is van contra-indicaties (medische, psychische, psycho-sociale) voor Begeleiding in groepsverband, kunnen de activiteiten in de vorm van individuele begeleiding worden geboden. Eén dagdeel Begeleiding in groepsverband staat in die situatie niet gelijk aan vier uur Individuele begeleiding, maar is afhankelijk van het ondersteuningsdoel.
- Op basis van de te behalen resultaten kunnen individuele begeleiding en begeleiding in groepsverband gecombineerd zijn aangewezen.

6 Opleidingsniveau en competenties van hulpverleners

Aanbieders dienen te borgen dat personeel dat ingezet wordt om producten en diensten te leveren voldoet aan het voor een beroepsgroep geldende minimale opleidingsniveau en voorts beschikt over de voor sociaal werkers in de maatschappelijke ondersteuning geldende competenties op dat niveau.

In 2012 en 2014 zijn competenties ontwikkeld voor maatschappelijke ondersteuning in de branche Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening. Deze competenties zijn door Movisie in samenspraak met de brancheorganisatie ontwikkeld. Deze competenties staan naast de vakspecifieke competenties in beroepsstandaarden, beroepsprofielen en de beroepscode van de eigen beroepsvereniging. De competenties vormen een aanvullende kwaliteitseis.

[https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Competenties-maatschappelijke-ondersteuning%20\[MOV-4581713-1.0\].pdf](https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Competenties-maatschappelijke-ondersteuning%20[MOV-4581713-1.0].pdf)

Indien sprake is van een doelgroep die als “zeer kwetsbaar” is te duiden volgens onderstaande definitie garandeert de aanbieder dat in aanvulling op de bepalingen in de uitvoeringsovereenkomst het model basisset kwaliteitseisen voor zeer kwetsbare burgers wordt gehanteerd. Dit model bevat de volgende (al dan niet aanvullende) kwaliteitseisen:

1. Aanbieder levert deskundig personeel.
2. Aanbieder organiseert dat er een eerstverantwoordelijke ondersteuner als aanspreekpunt voor cliënt en directe omgeving is.
3. Aanbieder maakt een ondersteuningsplan per cliënt (bevat behoeften, doelen, afgesproken inzet, wijze van evalueren en evaluatiemomenten).
4. Aanbieder rapporteert over resultaten (gerealiseerde tussenstappen, op- en afschaling van inzet).
5. Aanbieder meet de tevredenheid van cliënten.
6. Aanbieder voert een kwaliteitsbeleid.

Mensen kunnen worden ingedeeld in de groep “zeer kwetsbaar” als er sprake is van samenhang in of risico's op de volgende aspecten:

- A. Een beperkte sociale steunstructuur (weinig betekenisvolle sociale relaties).
- B. Weinig veerkracht (de draaglast is groter dan de draagkracht).
- C. Gering vermogen tot eigen regie voeren (in beperkte mate eigen wensen en behoeften duidelijk kunnen maken).

7 Verschillende Uitvoeringsvarianten Oost en West

In Midden-Limburg bestaan vanaf 2018 twee leveringsvarianten voor dienstverlening in het kader van de Wmo, producten en resultaatprofielen.

De gemeenten in Midden-Limburg Oost (Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen, Roermond) hanteren definities, eenheden en tarieven voor afzonderlijke producten. Een product is een vooraf omschreven dienst die door de gemeente wordt geïndiceerd in omvang, frequentie en looptijd. Producten worden gedefinieerd naar doelgroep en/of grondslag. Er zijn dus meerdere op elkaar gelijkende producten die zich onderscheiden door de doelgroep waarvoor ze bestemd zijn. De door de aanbieder te leveren producten (met de genoemde parameters) worden in een zorgtoewijzingsbericht iWmo 301 met de aanbieder gecommuniceerd. Door inzet van deze producten wordt gewerkt aan de vooraf bepaalde resultaten op cliëntniveau.

De gemeenten in Midden-Limburg West (Leudal, Nederweert, Weert) hanteren definities, eenheden en tarieven voor resultaatprofielen. Een resultaatprofiel is een soort en hoeveelheid ondersteuning die gericht is op het te behalen individuele resultaat voor een cliënt. De inzet die een aanbieder daarvoor moet leveren is niet ingekaderd door specifieke producten of trajecten maar kan bestaan uit alle denkbare interventies die aan dat resultaat bijdragen. De aanbieder stemt de aard, omvang en frequentie van die interventies af met een cliënt. De enige beperking die deze interventies hebben vormt het financieel kader waarbinnen de ondersteuning moet passen. Het door de aanbieder te leveren profiel (en de maximale looptijd) worden in een zorgtoewijzingsbericht iWmo 301 met de aanbieder gecommuniceerd.

Voor situaties die niet passen binnen de resultaatprofielen hanteren de gemeenten in Midden-Limburg West de productdefinities zoals deze gelden in Midden-Limburg Oost. Naar verwachting zal meer dan 95% van de Wmo-vraag binnen een resultaatprofiel passen.

De levering van producten en resultaatprofielen kan pas dan starten nadat aanbieder een iWmo 301 bericht van de gemeente heeft ontvangen. In spoedeisende situaties (zulks naar oordeel van de gemeente) kan de levering van producten en resultaatprofielen starten vóórdat aanbieder een iWmo301 bericht heeft ontvangen. In die gevallen wordt door de gemeente altijd een schriftelijke opdracht tot levering verstrekt via een iWmo 301 bericht of een beveiligde email. Een mondelinge toezegging is niet voldoende om de levering te starten.

8 Productomschrijvingen Midden-Limburg Oost

8.1 Individuele Begeleiding

Voor Individuele Begeleiding geldt de algemene beschrijving van Begeleiding zoals hiervoor aangegeven, waarbij de begeleiding een individueel, één op één karakter heeft. Individuele begeleiding betreft ook:

1. De maatwerkvoorziening die gericht is op **kortdurende begeleiding** (een begeleidingstraject die uit een beperkt aantal sessies bestaat).
2. De maatwerkvoorziening **persoonlijke verzorging/algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL)-ondersteuning**:
  - Persoonlijke verzorging/ADL-ondersteuning (PV) in de Wmo is beschikbaar voor alle doelgroepen. De behoefte aan verzorging zoals die in het verleden ten laste van de AWBZ werd verleend kan samenhangen met de behoefte aan begeleiding. Dit type verzorging is onderdeel van de Wmo 2015. Onderscheidend met de Persoonlijke Verzorging die valt onder de Zorgverzekeringswet is dat de Persoonlijke Verzorging/ADL-ondersteuning uit de Wmo 2015 geen verband heeft met de behoefte aan geneeskundige zorg of een hoog risico op de behoefte aan geneeskundige zorg. Algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) zijn de handelingen die mensen dagelijks in het gewone leven verrichten. Het begrip algemeen dagelijkse levensverrichtingen wordt gebruikt om te bepalen in hoeverre iemand zelfredzaam is. De persoonlijke verzorging van mensen valt binnen deze begripsbepaling. Iemand die als gevolg van beperkingen ADL-verrichtingen niet zelf kan doen, zal hulp nodig hebben. Indien hij zoveel hulp nodig heeft dat het niet verantwoord is dat hij zonder enige vorm van (vrijwel) continu toezicht en hulp leeft en misschien zelfs niet langer thuis kan blijven wonen, is de Wet Langdurige Zorg aan zet in plaats van de Wmo. Voor de zelfredzaamheid van mensen vanuit de Wmo zijn de volgende algemene dagelijkse levensverrichtingen van belang: in en uit bed komen, aan- en uitkleden, bewegen, lopen, gaan zitten en weer opstaan, lichamelijke hygiëne, toiletbezoek, eten/drinken, medicijnen innemen, ontspanning, sociaal contact.
  - De ondersteuning bij algemeen dagelijkse levensverrichtingen op basis van de Wmo 2015 kan ook lijfsgebonden zijn. Het zogenaamde criterium lijfsgebonden zorg is geen onderscheidend criterium voor het bepalen van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de zorgverzekeraar en de gemeente voor het verlenen van zorg en ondersteuning aan mensen die daarop zijn aangewezen. Samenvattend: Voor de Zorgverzekeringswet geldt het criterium van de behoefte aan geneeskundige zorg, of een hoog risico daarop. Voor de Wmo 2015 geldt het criterium voor de behoefte aan ondersteuning voor zelfredzaamheid, vastgesteld volgens de vereisten van het zorgvuldig onderzoek. Vanaf 1 januari 2018 zal Persoonlijke Verzorging/ADL-ondersteuning niet meer apart geïndiceerd en ingekocht worden als apart product, maar maakt het integraal deel uit van het product Individuele Begeleiding.

Producten Individuele begeleiding - eenheid: uur

Het product Begeleiding Groep hebben de gemeenten gedifferentieerd naar doelgroepen op basis van de voormalige AWBZ-grondslagen. Per aangeboden product wordt er met de aanbieders een tarief per uur afgesproken. In de praktijk kan een uur Individuele Begeleiding verschillend worden ingevuld: van basisbegeleiding, tot zeer gespecialiseerde begeleiding. De inzet van deskundigheid door de aanbieder kan dan variëren. Er is echter per doelgroep één (gemiddeld) tarief per aanbieder; dit komt doordat de gemeenten Midden-Limburg er voor gekozen hebben om de productgroepen licht, gemiddeld en zwaar te bundelen tot één Wmo-product. Individuele begeleiding betreft de volgende producten:

- BGI somatiek
- BGI psychogeriatrisch

- BGI verstandelijk gehandicapt
- BGI lichamelijk gehandicapt
- BGI zintuiglijk gehandicapt auditief
- BGI zintuiglijk gehandicapt visueel
- BGI psychiatrisch

Bekostiging Individuele Begeleiding

De bekostiging van individuele begeleiding door de gemeente bestaat uit de vergoeding van een integraal uurtarief. De hoogte van het tarief is afhankelijk van de doelgroep. Het tarief is per aanbieder per gemeente vastgelegd in het prijzenblad bij de uitvoeringsovereenkomst.

Resultaat Individuele Begeleiding

Individuele Begeleiding moet altijd leiden tot bevordering of behoud van zelfredzaamheid en/of participatie. Dat kan betekenen dat ingezet wordt op verbetering, het creëren van een stabiele situatie of het gecontroleerd begeleiden van achteruitgang bij een progressief verlopend proces. Afgeleid van de hoofddoelen zullen gemeente en cliënt ten behoeve van het maatwerk-arrangement (sub)resultaten benoemen, waaraan de inzet van Begeleiding door de professionele aanbieder een substantiële bijdrage moet leveren. Deze bijdrage wordt ook geëvalueerd.

8.2 Begeleiding in Groepsverband

Voor Begeleiding in Groepsverband (ook wel Begeleiding Groep genoemd) geldt de algemene beschrijving van Begeleiding zoals hiervoor aangegeven, waarbij de begeleiding zich van Individuele Begeleiding onderscheidt door het groepsgerichte karakter. Begeleiding in Groepsverband is voor zover mogelijk voorliggend aan het product Individuele begeleiding. Ook de inzet van Begeleiding in Groepsverband moet altijd gericht zijn het bevorderen en behoud van de zelfredzaamheid en/of participatie, maar kan ook een middel zijn voor het ontlasten van mantelzorgers.

Er is een grote diversiteit aan Begeleiding in groepsverband mogelijk vanuit een drietal subdoelstellingen:

1. Isolement voorkomen
2. zinvolle tijdbesteding bieden
3. maatschappelijke participatie/diensten bevorderen
4. arbeidsparticipatie als zinvolle dagbesteding en/of als eerste stap naar een voorbereidend traject gericht op arbeidsparticipatie

De inzet van arbeidsparticipatie als dagbesteding is gebonden aan voorwaarden. Wmo begeleiding in groepsverband kan alleen worden ingezet als sprake is van een door chronische ziekte, stoornis of aangeboren beperking veroorzaakte duurzame beperking in arbeidsvermogen. Bij twijfel is afstemming met de Wmo/Participatie afdeling noodzakelijk.

Persoonlijke Verzorging/ADL-ondersteuning tijdens de begeleiding in groepsverband

Tijdens de groepswijze dagbesteding er soms ook behoefte zijn aan ondersteuning op ADL-gebied/persoonlijke verzorging. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen helpen met naar de wc gaan. Dit maakt integraal deel uit van het product begeleiding in groepsverband en kan, niet als apart product BGI worden gefactureerd. ADL-activiteiten gedurende de groepsbegeleiding dienen door de aanbieder te worden geborgd. Enkel wanneer er sprake is van ADL ondersteuning die het gebruikelijke te boven gaat dan kan aanvullend op de indicatie voor dagbesteding een indicatie voor BGI worden afgegeven. Dit geldt alleen voor cliënten met ernstige beperkingen en dient in overleg tussen gemeente en aanbieder in een indicatiebesluit en bijbehorend Zorgtoewijzingsbericht (iWmo301-bericht) te worden bepaald. Een richtpunt is dat wanneer de tijd die nodig is om ADL

ondersteuning te verlenen meer bedraagt dan 20% van de tijd die een cliënt in de dagbesteding doorbrengt een aanvullende indicatie opportuun is. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met het type dagbesteding en de groeps grootte.

Maaltijden

Uitgaande van eigen regie, kracht en verantwoordelijkheid van de cliënt, dient de cliënt in beginsel zelf te zorgen voor maaltijden. Ook het netwerk van de cliënt of de mantelzorger kan daarbij ingeschakeld worden. Immers, alle cliënten die overdag buitenshuis werken of er op uitgaan, hebben die verantwoordelijkheid. In het keukentafelgesprek dient dit, in het geval van Begeleiding Groep, aan de orde te komen indien overwogen wordt om een of meer hele dagen Begeleiding groep als maatwerkvoorziening in te passen in het arrangement. Indien dit niet lukt of mogelijk is, óf wanneer het (voor)bereiden en gezamenlijk nuttigen van de maaltijd onderdeel uitmaakt van de activerende activiteiten die integraal bij de groepsbegeleiding hoort, is het aan de aanbieder van Begeleiding groep om hierin te voorzien. Maaltijden op gebruikelijke tijdstippen zijn dan onderdeel van begeleiding in groepsverband. De kosten van de maaltijd zijn opgenomen in het integrale tarief per dagdeel en hoeven niet apart geïndiceerd te worden.

Producten Begeleiding Groep - eenheid: dagdeel

Het product Begeleiding Groep hebben de gemeenten gedifferentieerd naar doelgroepen op basis van de voormalige AWBZ-grondslagen. Per product wordt er met de aanbieders een tarief per dagdeel afgesproken. In de praktijk kan een dagdeel Begeleiding in Groepsverband verschillend worden ingevuld: van een basisbegeleiding tot een zeer gespecialiseerde begeleiding. De inzet van deskundigheid door de aanbieder zal dan variëren. Ook de gemiddelde groeps grootte varieert: bij zwaardere doelgroepen zal de gemiddelde groeps grootte hoger liggen. Er is echter per doelgroep maar één (gemiddeld) tarief per aanbieder. Begeleiding in Groepsverband betreft de volgende producten:

- BGG somatiek
- BGG psychogeriatrisch
- BGG verstandelijk gehandicapt
- BGG lichamelijk gehandicapt
- BGG zintuiglijk gehandicapt auditief
- BGG zintuiglijk gehandicapt visueel
- BGG psychiatrisch

Bekostiging Begeleiding in Groepsverband

De bekostiging van Begeleiding Groep door de gemeente bestaat uit de vergoeding van een dagdeeltarief. Het tarief is per aanbieder per gemeente vastgelegd in het Uitvoeringscontract.

Resultaat Begeleiding groep

Individuele Begeleiding moet altijd leiden tot bevordering of behoud van zelfredzaamheid en/of participatie. Dat kan betekenen dat ingezet wordt op verbetering, het creëren van een stabiele situatie of het gecontroleerd begeleiden van achteruitgang bij een progressief verlopend proces. Afgeleid van de hoofddoelen kunnen gemeente en cliënt ten behoeve van het maatwerk-arrangement subdoelen en/of resultaten benoemen, waaraan de inzet van Begeleiding door de professionele aanbieder een substantiële bijdrage moet leveren.

8.3 Vervoer, horend bij Begeleiding in Groepsverband

Vanaf 1 januari 2018 wordt het vervoer van en naar de (groepsgewijze) dagbesteding voor de grondslagen Somatiek, Psychogeriatric, Lichamelijke beperking, Verstandelijke beperking en Visuele en Auditieve beperking geïndiceerd en ingekocht als een apart product. De aanbieders die het bijbehorende product Begeleiding Groep leveren, zijn ook verantwoordelijk voor het leveren van het vervoer, mits de cliënt niet op eigen kracht of anderszins van en naar de dagbestedingslokaties kan komen. De toekenning vervoer wordt door de gemeente geïndiceerd, indien nodig met gebruikmaking van de kennis en ervaringen van de betreffende aanbieder. Grootschalige deelname aan het door Omnibuzz georganiseerde doelgroepen vervoer is nog niet mogelijk, omdat dit nog niet door Omnibuzz is aanbesteed en Omnibuzz derhalve (nog) geen nieuwe doelgroepen kan opnemen.

Voor aanbieders van BGG voor cliënten met de grondslag Psychiatrisch, zijn andere regels van kracht. Deze zijn niet verplicht om het vervoer te organiseren, tenzij zij bewust op het product vervoer hebben ingeschreven voor levering van dit product. Voortschrijdend inzicht heeft aangetoond dat cliënten met de grondslag PSY zijn over het algemeen in staat om zelfstandig naar de dagbesteding te reizen. De enkele cliënten met de grondslag PSY die wel nog beschikken over een indicatie vervoer, reizen over het algemeen met het collectief vervoer van Omnibuzz. Deze situatie kan, vooruitlopend op de aanbesteding voor het doelgroepenvervoer van Omnibuzz voorlopig gehandhaafd blijven. Ook bij nieuwe cliënten met een grondslag PSY waar in het uitzonderlijke geval vervoer tóch aan de orde is, kan van collectief vervoer van Omnibuzz gebruik worden gemaakt d.m.v. indicatie voor een collectieve vervoersvoorziening.

Begeleiding in groepsverband vindt bij voorkeur plaats in de nabijheid van de woon of verblijfsplaats van de cliënt. Beoordeeld wordt in welke mate en binnen welke redelijke grenzen tegemoet kan worden gekomen aan eventuele wensen van de cliënt aangaande plaats en tijdstip. Binnen redelijke grenzen kan echter betekenen dat de keuzevrijheid niet altijd even groot is.

Producten Vervoer - eenheid: heen- en terugrit per dag

Het product Vervoer betreft de volgende producten:

- Vervoer
- Vervoer rolstoelgebonden

Bekostiging Vervoer

Het tarief voor het product vervoer geldt voor de heen- en terugrit, dus van en naar de dagbestedingslokatie. Dit is ongeacht de indicatie in dagdelen. Dus óók indien er maar 1 dagdeel per dag is geïndiceerd, i.p.v. twee dagdelen per dag, wordt de aanbieder geacht dit vervoer van en naar de dagbesteding te organiseren. Per etmaal wordt slechts éénmaal een vervoersvergoeding verstrekt.

Resultaat Vervoer

De cliënt met de indicatie vervoer kan de dagbestedingslokatie vanuit zijn thuisadres bereiken en vice-versa, met behulp van het vervoer dat door de aanbieder van de dagbesteding adequaat georganiseerd is.

8.4 Kortdurend Verblijf

Bij kortdurend verblijf gaat het om verblijf gedurende een aantal etmalen per week met als doel het overnemen van de totale zorg ter ontlasting van de gebruikelijke zorg of de mantelzorger. Het verblijf is aanvullend op het wonen in de thussituatie en wordt niet gezien als wonen in een instelling zoals bedoeld in de Wet langdurige zorg.

Kortdurend verblijf betreft de mogelijkheid om ergens te logeren waar zo nodig permanent toezicht aanwezig is en waarbij ondersteuning geboden wordt. Wmo kortdurend verblijf onderscheidt zich van eerstelijns verblijf in die zin dat er geen sprake is van een medische noodzaak of herstel na een medische ingreep. De reden voor het verblijf ligt in het gebrek aan zelfzorgend en zelfregelend vermogen van de cliënt. Dit is vaak aan de orde als bijvoorbeeld de mantelzorger tijdelijk wegvalt. Er kunnen echter ook andere redenen zijn om een cliënt tijdelijk elders te laten verblijven, bijvoorbeeld wanneer de mantelzorg overbelast is of dreigt te raken. Tijdelijk verblijf wordt voor een maximale aaneengesloten duur van 3 maanden of indien noodzakelijk voor een langere periode maar dan niet meer dan 3 etmalen gemiddeld per week. Als de behoefte van de cliënt hier bovenuit gaat dan moet een Wlz indicatie worden aangevraagd.

Kortdurend verblijf omvat het verblijf met inbegrip van maaltijden en bewassing. Als ondersteuning tijdens het kortdurend verblijf kan afzonderlijk begeleiding worden toegekend. Deze begeleiding maakt geen deel uit van het product kortdurend verblijf.

In specifieke gevallen kan het nodig zijn voor de cliënt aanvullende verzorgings- en verpleegtaken te organiseren. Deze taken vormen geen onderdeel van de Wmo. Het gaat dan bijvoorbeeld om persoonlijke zorg en verpleging (uit de Zorgverzekeringswet Zvw).

Doelgroepen

Cliënten die in aanmerking komen voor kortdurend verblijf:

- Hebben chronische complexe problemen door een somatische, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een psychische of cognitieve aandoening.
- Zijn gezien hun zorgbehoefte aangewezen op zorg gepaard gaand met min of meer permanent toezicht. Permanent toezicht is toezicht op regelmatige en onregelmatige momenten, zodat kan worden gereageerd op de vaak voorkomende ondersteuningsvragen en dreigende situaties tijdig gesignaleerd worden, waardoor ingegrepen kan worden en erger voorkomen kan worden.
- Hebben over het algemeen maximaal drie etmalen nodig, omdat de andere etmalen door gebruikelijke hulp en/of de mantelzorg worden geboden.
- Worden met bovenstaande dagelijks ondersteund door een mantelzorger die tijdelijk ontlast moet worden of tijdelijk is weggevallen.

Bijzonderheden

Kortdurend verblijf voor mensen met een verblijfsindicatie WLZ (ook indien die niet is verzilverd) valt **niet** onder de definitie van dit product. Ook medisch noodzakelijk verblijf valt niet onder dit product. Er zijn dus twee andere vormen van kortdurend verblijf die **niet** onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen ('buiten het gemeentelijk domein'):

1. Logeeropvang WLZ.

Als er sprake is van de noodzaak van levenslang permanent toezicht of 24 uren-zorg in de nabijheid, dan kan het aanvragen van een WLZ-indicatie aangewezen zijn. In dat geval is er geen toegang kortdurend verblijf vanuit de gemeente, maar zal er kortdurend verblijf als logeeropvang ter ontlasting van de mantelzorgers in het kader van de WLZ aan de orde zijn. Ook is het mogelijk dat kortdurend verblijf wenselijk is vanwege wachtlijsten voor opname. In dat geval gaat het over overbruggingszorg (=WLZ). Als de cliënt de WLZ-indicatie niet heeft of niet wil, is het niet automatisch zo dat de gemeente verantwoordelijk is. Als de gemeente vindt dat thuis wonen zonder permanent toezicht of zorg in de nabijheid (= zorg op afroep) eigenlijk niet mogelijk is, dan kan de gemeente daar een soort van toets op laten uitvoeren. Dat loopt via het CIZ.

2. Eerstelijnsverblijf Zorgverzekeringswet (Zvw).

Voor kortdurend eerstelijns verblijf onder de Zvw is bepalend dat het gaat om een tijdelijke behoefte van de verzekerde aan medisch noodzakelijk verblijf in verband met geneeskundige

zorg. De medische noodzaak tot geneeskundige zorg van voorbijgaande aard moet de verzekerde zelf aangaan (en niet de mantelzorger van de verzekerde).

Producten Kortdurend verblijf - eenheid: dag

Het product Begeleiding Groep hebben de gemeenten gedifferentieerd naar de voormalige AWBZ-grondslagen. Per aangeboden product wordt er met de aanbieders een tarief per uur afgesproken. Kortdurend verblijf is inhoudelijk voor alle doelgroepen hetzelfde product. Voor de consistentie met de overige producten is echter de indeling in doelgroepen/grondslagen aangehouden:

- KVB somatiek
- KVB psychogeriatrisch
- KVB verstandelijk gehandicapt
- KVB lichamelijk gehandicapt
- KVB zintuigelijk gehandicapt auditief
- KVB zintuigelijk gehandicapt visueel
- KVB psychiatrisch

Bekostiging Kortdurend verblijf

Uitgangspunt is het thuis wonen van de cliënt, zodat voor het kortdurend verblijf als respijtzorg uitsluitend de huisvestingscomponent in rekening kan worden gebracht aangevuld met de noodzakelijke ondersteuning en toezicht waarvoor naast de huisvestingscomponent aparte begeleidingsuren uit het toegewezen volume in rekening kan worden gebracht.

De bekostiging van kortdurend verblijf kan bestaan uit 3 componenten waarvan er twee worden bekostigd door de gemeente.

1. Product kortdurend verblijf: Hierin zitten alle kosten die gemaakt worden voor, en gerelateerd zijn aan het verblijf. Denk bijvoorbeeld aan voeding, huishoudelijke verzorging, wasverzorging en algemene welzijnsactiviteiten. Ook worden overheadtaken als ontvangst, management en toezicht tot het product gerekend. Tenslotte zijn ook de kapitaalslasten voor huisvesting en inventaris in het tarief verdisconteerd.

Aanvullend met producten individuele begeleiding of begeleiding in groepsverband:

2. Begeleiding, individueel (inclusief Persoonlijke Verzorging Wmo) of groep. De zorg voor een cliënt is nu niet inbegrepen bij de prijs voor het kortdurend verblijf en wordt dus apart aanvullend bekostigd op basis van de afgegeven indicatie.

Daarnaast kan er sprake zijn van zorg ten laste van Zorgverzekeringswet (dus niet gemeente):

3. Aanvullende verzorging en Verpleging.

Om daadwerkelijk Kortdurend Verblijf als respijtzorg mogelijk te maken, kan het voor een cliënt noodzakelijk zijn om, aanvullend aan de Wmo-indicatie ook gebruik te maken van Persoonlijke Verzorging en/of Verpleging uit de Zorgverzekeringswet. In het arrangement van gemeente en/of in het Ondersteuningsplan dient dat goed geregeld te zijn. Bijvoorbeeld dat de reguliere Wijkverpleging hiervoor zorgt of dat tijdelijk de aanbieder van het kortdurend verblijf de verzorging en verpleging biedt. In beide gevallen zal dit ten laste van de Zorgverzekeringswet komen. Afspraken hierover worden gemaakt tussen cliënt, mantelzorger, gemeente, zorgverzekeraar, wijkverpleging, aanbieder.

Resultaat Kortdurend verblijf

Kortdurend verblijf wordt ingezet als respijtzorg met als doel de mantelzorger(s) en de directe omgeving tijdelijk te ontlasten, hetgeen leidt tot versterking en/of behoud van de mantelzorg en een leefbare thuissituatie leefbaar.

9 Overzicht Producten en eenheden

Individuele Begeleiding

Productcode	Code	Productomschrijving	Eenheid
02701	IB SOM	Individuele begeleiding somatiek	uur
02702	IB PG	Individuele begeleiding psychogeriatrisch	uur
02703	IB VG	Individuele begeleiding verstandelijk gehandicapten	uur
02704	IB LG	Individuele begeleiding lichamelijk gehandicapten	uur
02705	IB ZGA	Individuele begeleiding zintuiglijk gehandicapten auditief	uur
02706	IB ZGV	Individuele begeleiding zintuiglijk gehandicapten visueel	uur
02707	IB PSY	Individuele begeleiding bij psychiatrische problematiek	uur

Begeleiding in groepsverband (exclusief vervoer)

Productcode	Code	Product	Eenheid
07701	BGG SOM	Begeleiding in groepsverband somatiek	dagdeel
07702	BGG PG	Begeleiding in groepsverband psychogeriatrisch	dagdeel
07703	BGG VG	Begeleiding in groepsverband verstandelijk gehandicapten	dagdeel
07704	BGG LG	Begeleiding in groepsverband lichamelijk gehandicapten	dagdeel
07705	BGG ZGA	Begeleiding in groepsverband zintuiglijk gehandicapten auditief	dagdeel
07706	BGG ZGV	Begeleiding in groepsverband zintuiglijk gehandicapten visueel	dagdeel
07707	BGG PSY	Begeleiding in groepsverband bij psychiatrische problematiek	dagdeel

Vervoer van en naar de Begeleiding in groepsverband

Productcode	Code	Product	Eenheid
		Vervoer zittend	etmaal
		Vervoer rolstoel gebonden	(retour)

Kortdurend Verblijf

Productcode	Code	Product	Eenheid
04701	KV SOM	Kortdurend verblijf somatiek	etmaal
04702	KV PG	Kortdurend verblijf psychogeriatrisch	etmaal
04703	KV VG	Kortdurend verblijf verstandelijk gehandicapten	etmaal
04704	KV LG	Kortdurend verblijf lichamelijk gehandicapten	etmaal
04705	KV ZGA	Kortdurend verblijf zintuiglijk gehandicapten auditief	etmaal
04706	KV ZGV	Kortdurend verblijf zintuiglijk gehandicapten visueel	etmaal
04707	KV PSY	Kortdurend verblijf bij psychiatrische problematiek	etmaal